

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان قزوین شهر قزوین مؤسسه آموزش عالی حوزوی کوثر

عنوان:

عوامل و زمینه‌های شکل‌گیری فتنه‌ها در آخرالزمان از نگاه قرآن و حدیث

استاد راهنما

دکتر محمد نعمتی

نکارنده

رقیه شیری

سال تدوین

۱۴۰۱

بسم الله الرحمن الرحيم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خوارزم

برگه صورتجلسه دفاعیه جایگزین شود.

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیّه خوارزم

تحمیدیه:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ،
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالأَئِمَّةِ الْمَعْصُومِينَ مِنْ وُلْدِهِ (Δ)

تقدیم:

این اثر را به مولا و سرورم حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه) و رهبر فرزانه انقلاب اسلامی K تقدیم می‌دارم؛ و خدمت مولایم عرضه می‌دارم که:

«يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَّا الضُّرَّ وَجِئْنَا بَبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ»

۱۶. طبعی، منصور، کالبد شکافی فتنه (جامعه‌شناسی شورش‌های اجتماعی از دیدگاه امام علی ۷، تهران: سازمان عقیدتی سیاسی ناجا، چاپ اول، ۱۳۸۱.
۱۷. غفوری چرخابی، حسین، فتنه از دیدگاه امام علی ۷ در نهج البلاغه، بی‌جا: قداست، چاپ اول، ۱۳۸۴.
۱۸. قائمی، علی، تفرقه مساله روز ما، تهران: انتشارات قیام، چاپ اول، ۱۳۸۵.
۱۹. قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، پیشین، تهران: دارالکتب اسلامیه، چاپ پنجم، ۱۴۱۲ق.
۲۰. گوستاولوبون، روانشناسی توده‌ها، ترجمه: کیومرث خواجوی، تهران: روشنگران، چاپ دوم، ۱۳۷۱.
۲۱. لاریجانی، محمد رضا، فراماسین، تهران: نشر بهروز، بی‌جا، ۱۳۵۸.
۲۲. محسن، قرائتی، تفسیر نور، تهران: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، چاپ اول، ۱۳۸۸.
۲۳. مصباح، مجتبی. بنیاد اخلاق (روشی نو در آموزش فلسفه اخلاق)، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، چاپ ششم، ۱۳۸۸.
۲۴. مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، تهران: انتشارات صدرا، بی‌جا، ۱۳۸۷.
۲۵. معصومی فر، معصومه، نگاهی به موضوع فتنه در نهج البلاغه، قم: بنیاد نهج البلاغه، چاپ اول، ۱۳۸۹.
۲۶. معین، محمد، فرهنگ معین، تهران: آدنا، بی‌جا، ۱۳۸۱.
۲۷. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، تهران: دارالکتب الاسلامیه، چاپ اول، ۱۳۷۴ش.
۲۸. منصوری، ذبیح‌الله، فراموشخانه با فراماسونری در جهان، تهران: نشر مروارید، چاپ اول، ۱۳۵۸.
۲۹. موسوی، مهدی، گذر از فتنه، بی‌جا: بی‌نا، بی‌جا، بی‌تا.
۳۰. میبیدی، رشید الدین، کشف الأسرار و عده الأبرار، تهران: امیرکبیر، چاپ پنجم، ۱۳۷۱.
۳۱. نایت، استیفن، برادری، مترجم فیروزه خلعتبری، نشر شب‌اويز، تهران: بی‌جا، ۱۳۶۴.
۳۲. نوروزی، آسیب‌شناسی رفتاری انسان از دیدگاه قرآن، قم: بوستان کتاب، چاپ ۵، ۱۳۹۰.
۳۳. هارود، یحیی، فراماسونری جهانی، مترجم میرترابی، داود، بی‌جا: بی‌نا، چاپ اول، ۱۳۹۹.
۳۴. هارون، یحیی، مبانی فراماسونی، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، چاپ اول، ۱۳۹۴.
۳۵. هاشمی رفسنجانی، علی اکبر، تفسیر راهنما، قم: بوستان کتاب، چاپ اول، ۱۳۸۶.

۳۶. هنری مکو؛ یهود ستیزی، مترجم: مترجم، مهدی؛ سیاحت غرب، سال دوازدهم، مهر و آبان ۱۳۹۳.

منابع عربی:

۳۷. ابن ابی الحديد، شرح نهج البلاغه، عزالدین بن هبة الله، قم: کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، چاپ اول، ۱۴۰۴ق.

۳۸. ابن ابی شیبہ، عبدالله بن محمد، المصنف، بیروت: دارالفکر، بی چا، ۱۴۲۸ق.

۳۹. ابن بابویه، محمد بن علی، ثواب الاعمال، قم: دارالشریف الرضی للنشر، چاپ دوم، ۱۴۰۶ق.

۴۰. ابن بابویه، محمد بن علی، کمال الدین، تهران: اسلامیة، چاپ دوم، ۱۳۹۵ق.

۴۱. ابن بابویه، محمد بن علی، من لایحضره الفقیه، تهران: نشر صدوق، چاپ اول، ۱۳۶۷.

۴۲. ابن حنبل، احمد بن محمد، مسند، بیروت: مؤسسه الرساله، چاپ اول، ۱۴۱۶ق.

۴۳. ابن شعبه حرانی، حسن بن علی، تحف العقول، قم: جامعه مدرسین، چاپ: دوم، ۱۴۰۴ق.

۴۴. ابن طاووس، علی بن موسی، الملاحم و الفتن، تهران: اسلامیة، چاپ اول، بی تا.

۴۵. ابن فارس، ابوالحسن احمد، معجم مقاییس اللغة، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، چاپ اول، ۱۳۷۸.

۴۶. ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، بیروت: دار احیاء التراث العربی، چاپ اول، ۱۴۰۸ق.

۴۷. آلوسی، محمود بن عبدالله روح المعانی، بیروت: دارالکتب العلمیة، چاپ اول، ۱۴۱۵ق.

۴۸. آمدی، عبدالواحد، تصنیف غرر الحکم و درر الحکم، قم: دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۶۶.

۴۹. بحرانی، سید هاشم بن سلیمان، مدینه المعاجز، قم: مؤسسه المعارف الإسلامیة، چاپ اول، ۱۴۱۳ق.

۵۰. بروجردی، محمد ابراهیم، تفسیر جامع، تهران: کتابخانه صدر، چاپ ششم، ۱۳۶۶.

۵۱. بهاء الدین نیلی نجفی، علی بن عبدالکریم، منتخب الأثر، قم: مطبعة الخيام، چاپ اول، ۱۳۶۰.

۵۲. بیضاوی، عبدالله بن عمر، انوار التنزیل و اسرار التأویل، بیروت: دار احیاء التراث العربی، چاپ اول، ۱۴۱۸ق.
۵۳. ثعلبی نیشابوری، احمد بن محمد، الكشف و البیان عن تفسیر القرآن، بیروت: دار احیاء العربی، چاپ اول ۱۴۲۲ق.
۵۴. حاکم نیشابوری، محمد بن عبد الله، المستدرک علی الصحیحین، بیروت: دار الکتب العلمیة، بی‌جا، ۱۴۲۴ق.
۵۵. حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، چاپ اول، قم: مؤسسه آل‌البیت، چاپ ۷، ۱۴۰۹ق.
۵۶. حسین یوسف، موسی، الإفصاح، قم: مکتب الإعلام الإسلامی، چاپ چهارم، ۱۴۱۰ق.
۵۷. حسینی، حسین، شاه عبد العظیمی، تفسیر اثنا عشری، تهران: میقات، چاپ اول، ۱۳۶۳.
۵۸. حقی برسوی، اسماعیل بن مصطفی، تفسیر روح البیان، بیروت: دار احیاء التراث العربی، چاپ اول، ۱۴۲۲ق.
۵۹. حویزی، عبدعلی بن جمعه، نورالثقلین، قم: دارالکتب العلمیة، قم، اسماعیلیان، چاپ ۴، ۱۴۱۵ق.
۶۰. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ قرآن، دمشق: دارالقلم، چاپ اول، ۱۴۱۲ق.
۶۱. زمخشری، محمود بن عمر، الکشاف عن حقائق غوامض التنزیل، بیروت: دارالکتب العربی، چاپ سوم، ۱۴۰۷ق.
۶۲. سجستانی، سنن ابی داود، قاهره» دارالحديث، چاپ اول، ۱۴۲۰ق.
۶۳. سید قطب، فی ظلال القرآن، تهران: کتابفروشی اعلمی، بی‌جا، بی‌تا.
۶۴. سیوطی، جلال الدین، تفسیر الجلالین، بیروت: مؤسسه النور للمطبوعات، بی‌جا، ۱۴۱۶ق.
۶۵. سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، للدر المنثور فی تفسیر المأثور، قم: کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی، چاپ اول، ۱۴۰۴ق.
۶۶. شبستری، عبدالحسین، أعلام القرآن، قم: دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۷۹.
۶۷. شجری، هبة الله بن علی، امالی شجری، بیجا: مکتبه الخلیجی، بی‌جا، بی‌تا.
۶۸. شفیعی سروسستانی، ابراهیم؛ مقاله؛ وفا به پیمان؛ فلسفه غدیر، شرط ظهور نوشته.

۶۹. شهیدی، جعفر، ترجمه نهج البلاغه، بی‌جا: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ اول، ۱۳۶۸ش.
۷۰. صادقی، محمد، الفرقان، قم: فرهنگ اسلامی، چاپ دوم، ۱۴۰۶ق.
۷۱. طبرانی، سلیمان بن احمد، المعجم الكبير، بیروت: داراحیاء التراث العربی، بی‌جا، ۱۴۱۴ق.
۷۲. طبرسی، فضل بن حسن، تفسیر جوامع الجامع، تحقیق: آیت‌الله واعظزاده خراسانی، قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت، چاپ اول، ۱۴۱۲ق.
۷۳. طبری، محمد بن جریر، ابوجعفر محمد بن جریر، جامع البیان فی تفسیر القرآن، بیروت: دارالمعرفه، چاپ اول، ۱۴۱۲ق.
۷۴. طریحی، فخرالدین محمد، مجمع البحرین، تهران: مرتضوی، چاپ اول، ۱۳۷۵.
۷۵. طوسی، محمد بن حسن، التبیان، بیروت: دار احیاء التراث العربی، چاپ اول، بی‌تا.
۷۶. طبیب، عبدالحسین، أطیب البیان فی تفسیر القرآن، تهران: اسلام، چاپ دوم، ۱۳۶۹.
۷۷. فخر رازی، محمد بن عمر، مفاتیح الغیب، بیروت: داراحیاء التراث العربی، چاپ سوم، ۱۴۲۰ق.
۷۸. فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، بی‌جا: مؤسسه دار الهجره، چ دوم، ۱۴۱۰ق.
۷۹. قرطبی، محمد بن احمد، الجامع الاحکام القرآن، قاهره: دارالکتب المصریّه، چاپ دوم، ۱۳۲۸ق.
۸۰. قمی مشهدی، محمد بن محمدرضا؛ تفسیر کنز الدقائق و بحر الغرائب، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، ۱۳۶۸.
۸۱. قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر قمی، قم: دارالکتاب، چاپ سوم، ۱۳۶۳.
۸۲. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، تهران: دار الکتب الإسلامیه، چاپ چهارم، ۱۴۰۷ق.
۸۳. متقی هندی، علی بن حسام الدین، کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، بیروت: دارالکتب العلمیه، بی‌جا ۱۹۹۸م.
۸۴. مجلسی، محمدباقر، بحار الأنوار، بیروت: دار احیاء تراث العربی، چاپ دوم، ۱۴۰۳ق.
۸۵. مجلسی، محمدتقی، روضه المتقین، تهران: مؤسسه فرهنگی کوشانپور، بی‌جا، ۱۴۰۶ق.
۸۶. مدرسی، محمد تقی، من هدی القرآن، تهران: محبی الحسین، چاپ اول، ۱۴۱۹ق.

۸۷. مصطفوی، حسن، التحقيق فی کلمات القرآن، بی‌جا: وزارت فرهنگ و ارشاد، چاپ اول، ۱۳۶۸ش.

۸۸. مغینه، التفسیر الکاشف، قم: دارالکتاب الاسلامی چاپ اول، ۱۴۲۴ق.

۸۹. مفید، محمد بن احمد النعمان، الارشاد فی معرفه حجج الله علی العباد، قم: انتشارات بصیرتی، بی‌جا، ۱۴۱۳.

۹۰. مقدسی، یوسف بن یحیی، عقد الدرر فی الاخبار المتتطر، الزرقاء: مکتبه المنار، بی‌جا، بی‌تا.

۹۱. مقریزی، احمد بن علی، إمتاع الأسماع، تحقیق: محمد عبدالحمید التمیمی، بیروت: دارالکتب العلمیه، چاپ اول، ۱۴۲۰ق.

۹۲. هیشمی، مجمع الزوائد و منبع الفوائد، بیروت: دارالکتب العلمیه، بی‌جا، بی‌تا.

۹۳. یزدی حائری، علی، إلزام الناصب، بیروت: مؤسسه الاعملی، چاپ اول، ۱۴۲۲ق.

مقالات:

۹۴. توکلی، صدیقه، «فتنه‌های آخرالزمان و راه نجات از آن»، فصلنامه پژوهش‌های مهدوی، پاییز ۱۳۹۵.

۹۵. نادری، رسول؛ سلطان احمدی، مهدی؛ «فتنه‌های عصر ظهور و در آستانه آن»؛ فلسفه و کلام، نشریه پژوهش‌های مهدوی، بهار، ۱۳۹۶، شماره ۲۰، علمی ترویجی ISC.

۹۶. یعقوبیان، محمد جواد، «فتنه ارتداد چالش بزرگ آخرالزمان»، همایش بین‌المللی دکترین مهدویت، ۱۳۹۵ش.

پایان‌نامه‌ها:

۹۷. صداقت‌زاده، زهراء؛ «خاستگاه تمایلات و گرایش‌های انسان از نگاه قرآن و روایات»؛ استاد راهنما: محمدرضا ابراهیم‌نژاد، تاریخ دفاع: زمستان ۱۳۹۷.